

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
Development of Reading for Main Idea Skills by Using the Practice Kits
for Mathyomsuksa 2 Students of Phasamyodwithayakom School,
Secondary Educational Service Area Office 19

มลธิชา อุ่นแก้ว¹ มารีญา เกาอินปาก²
E-mail: montichaunkeaw2540@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและพัฒนาชุดทักษะ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดฝึกทักษะ 5 ชุด แผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) E_1/E_2 และการทดสอบค่า t-test แบบ Dependent sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ $E_1/E_2 = 82.80/85.33$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน ผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การพัฒนา ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ชุดฝึกทักษะ

Abstract

The purposes of this research were: 1) to construct and develop the practice kits for development of Reading for main idea skills for Mathayomsuksa 2 students of phasamyodwittayakom school, Secondary Educational Service Area Office 19 to reach the criteria of 80/80 2) to compare the students' learning achievements between pre-test and post- test for development of Reading for main idea skill by using practice kits for Mathayomsuksa 2 students of phasamyodwittayakom school, Secondary Educational Service Area Office 19 The sample were selected by purposive sampling totaling 15 students in Mathayomsuksa 2 /1 of Phasamyodwittayakom school who were studying in the first semesters of academic year 2020. The instrument contained 3 types: 1) 5 sets the practice kite 2) 5 of lesson plans and 3) 25 item of 4 multiple choices achievement tests.The data were analyzed in terms of mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) E_1/E_2 and t-test dependent sample.

The results of research were as follows:

1. The practice kits for development of Reading for main idea skills for Mathayomsuksa 2 students of Phasamyodwittayakom school, Secondary Educational Service Area Office 19 had efficiency in $E_1/E_2 = 82.80/85.33$ that according to the specified criteria of 80/80
2. The student' learning achievement for post-test were significantly higher than pre-test at the .05 level with statistical significance.

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Keywords: development, reading for main idea skills, practice kits

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาไทยในภาพรวมทั้งประเทศไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร นักเรียนจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาบางคนยังไม่สามารถใช้ทักษะต่างๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียนในการดำเนินชีวิตได้ อุปสรรคปัญหาที่พบในการเรียนภาษาไทย คือ การขาดทักษะการอ่าน โดยเฉพาะ การอ่านในระดับพื้นฐาน คือการอ่านจับใจความสำคัญของสาร ซึ่งต้องผ่านการฝึกฝนการอ่านเป็นอย่างดี (พันทิพย์ เกื้อเพชร, 2545: 53)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 และ (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562 มาตรา 6 กล่าวถึง การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในกาดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 22 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและประเด็นตามศักยภาพ นอกจากนี้ในมาตรา 24 ยังได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ในการจัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมาตรา 30 “ให้สถานศึกษาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2562: 3-8)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี และ 8) ภาษาต่างประเทศ ตลอดจนได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาภาษาไทยไว้ว่า การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และเห็นคุณค่าของวรรณคดีด้วยความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 จึงได้กำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐานที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ เพื่อพัฒนาด้านการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักภาษา และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 34)

นอกจากนี้องค์กรเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ได้ทำโครงการประเมิน การจัดการศึกษาของประเทศสมาชิก ภายใต้โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ หรือ PISA มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ PISA ได้ศึกษางานวิจัยในอดีตเพื่อตัดสินว่าความรู้และทักษะใดที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีชีวิตสังคมยุคใหม่ และเป็นตัวชี้วัดศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ซึ่ง OECD ตัดสินใจว่าการรู้เรื่องที่เป็นตัวชี้วัดอนาคตที่สำคัญหนึ่งในสามด้าน คือ การรู้เรื่องการอ่าน ในการทดสอบปี พ.ศ. 2561 พบว่า การอ่านของนักเรียนไทยเมื่อเทียบกับนานาชาติ มีผลการประเมินต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD โดยมี คะแนนเฉลี่ย 393 นักเรียนไทย 40% มีความสามารถด้านการอ่านตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป ซึ่งมีสัดส่วนที่ลดลงจากการประเมิน PISA 2558 ที่ผ่านมา ที่มีนักเรียนประมาณ 50% แสดงความสามารถในระดับดังกล่าว ทั้งนี้ค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD มีนักเรียน 77% ที่มีความสามารถตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป โดยที่ระดับ 2 นี้ นักเรียนสามารถหาใจความสำคัญของบทความที่ไม่ยาวมากได้หาข้อมูลที่บอกไว้อย่างชัดเจน จนถึงข้อมูลที่มีความซับซ้อนเพียงเล็กน้อยได้ และสามารถสะท้อนถึงจุดประสงค์และรูปแบบของบทความได้ภายใต้เงื่อนไขที่ชัดเจน นักเรียนไทย 0.2% มีความสามารถด้านการอ่านในระดับสูง (ระดับ 5 และระดับ 6) ซึ่งค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD มีนักเรียน 8.7% ที่มีความสามารถในระดับนี้ โดยที่ระดับสูงนี้ นักเรียนสามารถทำความเข้าใจกับบทความที่ยาวและจัดการกับแนวคิดที่เป็นนามธรรมหรือขัดกับความรูสึกได้ สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความเห็นได้จากสิ่งที่ขี้ออกโดยนัยอยู่ในบทความ โดยการอ่านเป็นด้านที่มีคะแนนลดลงมากที่สุด ซึ่งลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2561: 44-48)

จากการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย 1 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม ผู้วิจัยได้ศึกษารายงานสรุปผลการทดสอบแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ปีการศึกษา 2562 ในรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ความสามารถในการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 256 และ 2562 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.58 และ 39.22 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการอ่านจับใจความสำคัญต่ำลงอย่างเห็นได้ชัด (โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม, 2562) และจากการที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

ที่โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยในแต่ละหน่วยการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทดสอบความรู้ก่อนเรียนของนักเรียนว่ามีพื้นฐานอย่างไรเพื่อหาแนวทางในการพัฒนา โดยพบว่าหน่วยที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ตลอดจนข้อคิด และจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่าน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญไม่เท่าที่ควร ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องรีบแก้ไขเพราะอาจส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยต่อไปในอนาคต

จากลักษณะปัญหาข้างต้นนั้น จึงจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญโดยผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับสื่อ นวัตกรรมต่างๆ ที่จะช่วยในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้สื่อที่มีความเหมาะสม สามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้ คือ ชุดแบบฝึกทักษะ ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจ ที่จะช่วยพัฒนาทักษะดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยชุดแบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยการนำสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย มาให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีส่วนร่วม สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ดังที่ กรรณิการ์ บุชบา (2555: 54) กล่าวว่า ชุดฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ใช้ในการฝึกทักษะเพิ่มเติม โดยสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนในการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้วยความสนุก รั้าใจจากกิจกรรมพัฒนาทักษะและกิจกรรมเสริมประสบการณ์ทางภาษาที่หลากหลาย ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาติดต่อ สื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กชกร ธิปัตติ (2547: 3-4) ได้สรุปเกี่ยวกับลักษณะของชุดฝึกทักษะที่ดีว่า ลักษณะของชุดฝึกที่ดีควรมีลักษณะ เข้าใจง่าย อธิบายชัดเจน มีหลากหลายแบบความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537: 145-146) ได้เสนอถึงชุดฝึกทักษะที่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาทักษะเป็นอย่างมาก เพราะชุดฝึกทักษะจะเป็นสื่อแห่งการฝึกปฏิบัติของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้เรื่องที่จะฝึกเพิ่มมากขึ้น ใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากบทเรียนแต่ละครั้ง ชุดฝึกทักษะทุกเล่ม ผู้เรียนสามารถเก็บรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง ช่วยให้ครูทราบจุดเด่น ข้อบกพร่องหรือปัญหาต่างๆ ของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งจะเป็นผลต่อครูที่จะนำไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเด็กและการจัดการเรียนการสอนของครู

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยซึ่งสอดคล้องกับ มยุรฉัตร กลิ่นผึ้ง (2559) ศึกษาเรื่องการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.63/82.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์80/80 ผลการศึกษาเปรียบเทียบทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 นอกจากนี้ วากรณ์ ชื่อสัตย์ (2552) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความเพิ่มสูงขึ้น ความพึงพอใจ ความรักในการอ่านและความรับผิดชอบ สามารถนำวิธีการอ่านไปอ่านเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน และนักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย มีความพึงพอใจในการเรียนลักษณะนี้ นักเรียนสามารถนำไปบูรณาการกับวิชาอื่นๆ ได้ จึงสามารถนำมาใช้เป็นนวัตกรรมแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นงเยาว์ ทองกำเนิด (2558) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ประกอบด้วยแบบฝึกย่อย 5 แบบฝึก และมีประสิทธิภาพ 82.42/83.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง มีระดับคะแนนสูงกว่าก่อนการได้รับการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อเป็นพื้นฐานในการอ่าน สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเป็นพื้นฐานการเรียนในระดับสูงขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาชุดฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การทดลองเบื้องต้น (Pre Experimental Research design) แบบ One group pre - test post - test design

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือ กระบวนการสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 ชุดฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำนวน 5 ชุด ได้แก่

- 3.1.1.1 ชุดฝึกทักษะที่ 1 เรียนรู้หลักการ อ่านจับใจความ
- 3.1.1.2 ชุดฝึกทักษะที่ 2 สนุกกับนิทาน เชิญอ่านจับใจความ
- 3.1.1.3 ชุดฝึกทักษะที่ 3 บทความสร้างความรู้ มุ่งสู่จับใจความ
- 3.1.1.4 ชุดฝึกทักษะที่ 4 อ่านข่าวสารบ้านเมือง รู้เรื่องจับใจความ
- 3.1.1.5 ชุดฝึกทักษะที่ 5 อ่านบทร้อยกรอง ลองอ่านจับใจความ

3.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

- 3.1.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้หลักการ อ่านจับใจความ
- 3.1.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สนุกกับนิทาน เชิญอ่านจับใจความ
- 3.1.2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง บทความสร้างความรู้ มุ่งสู่จับใจความ
- 3.1.2.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง อ่านข่าวสารบ้านเมือง รู้เรื่องจับใจความ
- 3.1.2.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง อ่านบทร้อยกรอง ลองอ่านจับใจความ

3.1.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ

3.2 การสร้างและหาคุณภาพชุดฝึกทักษะ

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา คู่มือครู แนวการสอน หนังสือเรียน อินเทอร์เน็ต หนังสือประกอบและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.2.2 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.2.3 ศึกษาเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดฝึกทักษะ

3.2.4 ออกแบบและสร้างชุดฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 ชุด ได้แก่

- 3.2.4.1 ชุดฝึกทักษะที่ 1 เรียนรู้หลักการ อ่านจับใจความ
- 3.2.4.2 ชุดฝึกทักษะที่ 2 สนุกกับนิทาน เชิญอ่านจับใจความ
- 3.2.4.3 ชุดฝึกทักษะที่ 3 บทความสร้างความรู้ มุ่งสู่จับใจความ
- 3.2.4.4 ชุดฝึกทักษะที่ 4 อ่านข่าวสารบ้านเมือง รู้เรื่องจับใจความ
- 3.2.4.5 ชุดฝึกทักษะที่ 5 อ่านบทร้อยกรอง ลองอ่านจับใจความ

3.2.5 นำชุดฝึกทักษะจำนวน 5 ชุด ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่านเพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – objective congruency: IOC) โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2556: 189)

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.2.6 นำชุดฝึกทักษะจำนวน 5 ชุด ไปปรับแก้ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ และจัดทำฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.3 การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ การสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 แผน ได้แก่

- 3.3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้หลักการ อ่านจับใจความ
- 3.3.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สนุกกับนิทาน เชิญอ่านจับใจความ
- 3.3.2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง บทความสร้างความรู้ มุ่งสู่จับใจความ
- 3.3.2.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง อ่านข่าวสารบ้านเมือง รู้เรื่องจับใจความ
- 3.3.2.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง อ่านบทร้อยกรอง ลองอ่านจับใจความ

3.2.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – objective congruency: IOC) โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2556: 189)

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.3.4 ผลการพิจารณาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-5 มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00

3.3.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน ไปปรับแก้ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ และจัดทำฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.4 การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.4.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.4.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.4.3 นำแบบทดสอบไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – objective congruency: IOC) โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2556: 189)

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบมีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบมีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบไม่มีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด

3.4.4 นำคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อสอบรายข้อ โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้แบบทดสอบจำนวน 25 ข้อ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) = 0.67 - 1.00 ตรวจสอบความครอบคลุมกับจุดประสงค์อีกครั้งหนึ่ง แล้วดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจัดเรียงเรียงใหม่

3.4.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการใช้เทคนิคการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3.4.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการแก้ไขแล้วไปทดสอบกับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลการทดลองมาหาคุณภาพของข้อสอบ หาค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากระหว่าง .20 ถึง .80 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 - 1.00 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความยากง่าย (p) เท่ากับ .40 - .73 ค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ .27 - .93 และค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ เท่ากับ .85

3.4.7 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้จริง จำนวน 25 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยปฏิบัติขั้นตอนการรวบรวมเก็บข้อมูล ดังนี้

4.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pre - test) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบปรนัย จำนวน 25 ข้อ แล้วเก็บรวบรวมผลการทดสอบไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์

4.2 ดำเนินการสอนผู้เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ใช้เวลาสอนทั้งหมด 5 ชั่วโมง และบันทึกพฤติกรรมโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และเก็บคะแนนจากแบบทดสอบชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้นจำนวน 5 ชุด

4.3 เมื่อสอนครบทั้ง 5 แผนแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบความรู้หลังเรียน (post - test) โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดิม แล้วตรวจนับคะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์

4.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งก่อนการทดลอง (pre - test) และหลังการทดลอง (post - test) ไปวิเคราะห์ค่าสถิติ

ผลการวิจัย

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (25)	คะแนนระหว่างเรียน						คะแนนหลังเรียน (25)
		ชุดที่ 1 (10)	ชุดที่ 2 (10)	ชุดที่ 3 (10)	ชุดที่ 4 (10)	ชุดที่ 5 (10)	รวม (100)	
1	18	7	9	9	7	7	39	24
2	12	8	8	9	8	9	42	23
3	12	8	10	8	7	9	42	21
4	13	9	8	8	7	8	40	19
5	12	8	7	9	9	7	40	23
6	12	7	9	9	8	10	43	20
7	11	8	8	7	9	9	41	23
8	13	9	8	8	10	7	42	22
9	14	9	8	10	8	9	44	21
10	12	8	9	7	9	8	41	20
11	13	8	7	9	9	7	40	22
12	14	7	9	9	8	10	43	20
13	17	8	8	7	9	9	41	23
14	15	8	7	9	9	7	40	19
15	16	7	9	9	8	10	43	22

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (25)	คะแนนระหว่างเรียน						คะแนนหลังเรียน (25)
		ชุดที่ 1 (10)	ชุดที่ 2 (10)	ชุดที่ 3 (10)	ชุดที่ 4 (10)	ชุดที่ 5 (10)	รวม (100)	
รวม	204	119	124	127	125	126	621	322
\bar{X}	13.60	7.93	8.27	8.47	8.33	8.40	41.40	21.47
S.D.	2.06	0.70	0.88	0.92	0.90	1.18	1.45	1.60
ร้อยละ	79.30	79.33	82.67	84.67	83.33	84.00	82.80	85.33
$E_1/E_2 = 82.80/85.33$								

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 คะแนนกระบวนกรมีค่าร้อยละ 82.80 ($E_1 = 82.80$) ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าร้อยละ 85.33 ($E_2 = 85.33$) หรือ $E_1/E_2 = 82.80/85.33$ แสดงให้เห็นว่าการทดสอบประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent Sample t-test ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

การสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	p-values
ก่อนเรียน	15	13.60	2.063	- 13.276	.000
หลังเรียน	15	21.47	1.598		

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.60 ($\bar{X} = 13.60$, S.D. = 2.063) ส่วนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 21.47 ($\bar{X} = 21.47$, S.D. = 1.598) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่ามีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) 82.80/85.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า (E_1/E_2) = 82.80/85.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์

ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ชุดฝึกทักษะ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าชี้แจงในการใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับครูและนักเรียนเพื่อให้สามารถใช้ชุดฝึกทักษะได้มีประสิทธิภาพ แล้วยังมีภาพประกอบที่มีสีสันสดใสสวยงาม สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นการกระตุ้นความสนใจจากผู้เรียน อีกทั้งยังมีใบความรู้อธิบายเนื้อหาที่มีความกระชับ เข้าใจง่าย มีแบบฝึกทักษะ หลากหลายรูปแบบ ที่มีการลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เป็นระบบ โดยแต่ละชุดฝึกทักษะจะคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตาม ความถนัด และความสนใจ นอกจากนี้ยังมีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลัง เพื่อที่จะทราบพัฒนาการ ก่อนและหลังเรียนจากการใช้ชุดฝึกทักษะแต่ละชุด ซึ่งชุดฝึกทักษะมีความสมบูรณ์ได้ก็เพราะมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาอย่างมีระบบ คือมีการศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ ตลอดจนศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะ โดยนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาเป็นแนวทางในการสร้าง ชุดฝึกทักษะ อีกทั้งยังได้รับการตรวจสอบและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ชุดฝึก ทักษะมีความเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัย เพ็ชรเรือง (2531: 73) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะที่ดี ของชุดฝึกไว้ว่า

- 1) ชุดฝึกแต่ละชุดฝึกควรใช้จิตวิทยาเข้ามาช่วย เช่น มีการสร้างแรงจูงใจให้กับเด็ก เกิดความอยากรู้อยากเห็นและกระตือรือร้น ที่อยากจะทำกิจกรรมนั้นๆ และเมื่อจบการฝึกแต่ละครั้งควรมีการเสริมแรงให้เด็กทุกครั้ง เพื่อที่เด็กจะได้อยากทำในกิจกรรม ต่อๆ ไป เมื่อตนเองประสบผลสำเร็จ
- 2) การสร้างชุดฝึกแต่ละครั้ง ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมเพื่อเด็กจะได้เกิดความรู้สึกรัก ภูมิใจที่เป็นเจ้าของกิจกรรมและเต็มใจที่จะทำกิจกรรมนั้นๆ ให้บรรลุเป้าหมาย
- 3) สำนวนภาษา ไม่ควรใช้คำยากเกินไป เพราะเด็กจะเกิดความท้อถอยและไม่อยากจนเด็กเกิดความเบื่อหน่าย
- 4) ชุดฝึกควรให้ฝึกในสิ่งที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับตัวเด็ก มีความหมายต่อผู้เรียน เพื่อเด็กจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเด็กจะสามารถปรับเข้าสู่โครงสร้างทางความคิดของเด็กได้ง่ายขึ้น แล
- 5) คำสั่งหรือตัวอย่าง ไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้เด็กเข้าใจยาก ทั้งนี้เพื่อนักเรียนจะได้ศึกษาด้วยตนเองได้ตามต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับบริชนี ศรีไพรพรรณ (2527: 416) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของชุดฝึกทักษะไว้ดังนี้

- 1) ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น
- 2) ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนอันเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป ตลอดจนสามารถช่วยให้นักเรียนเรียนทำได้ดีที่สุดตามความสามารถของเขาด้วย
- 3) ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น และสามารถประเมินผลงานของเขาได้
- 4) ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานตามลำพังโดยมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนได้รับมอบหมาย และสอดคล้องกับประทีป แสงเปี่ยมสุข (2538: 27) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของชุดฝึกมีดังนี้

- 1) เป็นอุปกรณ์ช่วยแบ่งเบาภาระครู
- 2) ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาได้ดีขึ้น
- 3) ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 4) ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงงาม
- 5) เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียนมาแล้ว
- 6) เด็กสามารถทบทวนความรู้ได้ด้วยตนเอง
- 7) ครูมองเห็นปัญหา ต่างๆ ของนักเรียนอย่างชัดเจน
- 8) นักเรียนได้ฝึกฝนเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากที่เรียนในบทเรียน
- 9) ผู้เรียน เห็นความก้าวหน้าของตนเอง และ
- 10) ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย ประภาวดี แก่นจันทน์หอม (2550) วิจัยเรื่องการพัฒนา ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย ก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียน และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความ สำคัญภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยสำหรับ มีประสิทธิภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ 85.90/85.38 ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้
- 2) คะแนนด้านทักษะการอ่านจับใจความ สำคัญภาษาไทย มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

สอดคล้องกับนันทนา คำสุข (2552) วิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ ผลการวิจัย พบว่า

- 1) ชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.38/84.40 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และสอดคล้องกับมะลิวรรณ เรียมศรี (2559) วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า การทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนมีประสิทธิภาพ กระบวนการ 84.27 ประสิทธิภาพผลลัพธ์ 90.60 แบบฝึกมี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 84.27/90.60 2 ผลคะแนนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียนโดยแตกต่างอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 คือ เพื่อสร้างและพัฒนาชุดฝึกทักษะ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 แสดงให้เห็นว่าชุดฝึกทักษะถือเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนได้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการ พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.60 (\bar{x} = 13.60, S.D. = 2.06) ส่วนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 21.47 (\bar{x} = 21.47, S.D. = 1.60) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง เพราะผู้วิจัยได้คำนึงถึงขั้นตอนในการจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นระบบ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และหลักการวัดและประเมินผลการศึกษา แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งหลังจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ 1) ด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย และ 3) ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้วนำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try Out) กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) เท่ากับ 0.40 – 0.73 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ (r) .27 - .93 และค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับเท่ากับ .85 ที่มีคุณภาพที่เหมาะสมกับผู้เรียนและสามารถนำไปใช้ได้จึงคัดเลือกแก้ไขจนได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และสามารถนำไปใช้ได้จริง เพื่อทราบพัฒนาการก่อนเรียนและหลังเรียนของ นักเรียนหลังจากได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับศิริชัย กาญจนวาสี (2534: 82) ได้ให้ความหมายของการวัดไว้ว่า คือ กระบวนการกำหนดค่าเป็นตัวเลขให้แก่สิ่งต่างๆ อย่างมีกฎเกณฑ์ การวัดสิ่งใดก็ตามจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ เครื่องมือ หน่วยการวัด และมาตราเปรียบเทียบ สอดคล้องกับ สมชาย รัตนทองคำ (2545:137) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวัดและประเมินผลว่า การจัดการ เรียนการสอนหนึ่งๆ ควรมีการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน และกระบวนการสอนเป็นระยะๆ (formative evaluation) เพื่อพิจารณาตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีคุณสมบัติหรือเกิดพฤติกรรมทาง ประสงค์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนตรงตามที่กำหนดไว้หรือไม่ กระบวนการวัดและ ประเมินผลนี้จะพยายามทำให้ได้ข้อมูลจากการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ และตัดสินใจว่า การสอนดังกล่าวนั้นบรรลุผลหรือไม่ (Summative evaluation) นำผลการตัดสินใจเพื่อประโยชน์ในการจัดลำดับ เลื่อนชั้นเรียนและพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป และเช่นเดียวกับ ภัทธา นิคมานนท์ (2540: 19-20) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดและ ประเมินผลการศึกษาว่าการประเมินผลมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะ จากการประเมินจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครูและนักการศึกษาในการปรับปรุงการเรียนการสอนการแนะแนว การประเมินหลักสูตร แบบเรียน การใช้สื่อการสอน ตลอดจนการจัดระบบการ บริหารทั่วไปของโรงเรียน

นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นางเยาว์ ทองกำเนิด (2558: 30-34) วิจัยเรื่องการ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จงหวัด ระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ตาม 554 มาตรฐาน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการ อ่านจับใจความภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ประกอบด้วยแบบ ฝึกย่อย 5 แบบฝึก และมีประสิทธิภาพ 82.42/ 83.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย มีระดับคะแนนสูงกว่า ก่อนการได้รับการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับวาสนา หาดขุนทด (2552) วิจัย เรื่องการศึกษาผลการใช้แบบเรียนการ์ตูนภาพยกระดับ สำหรับพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการ์ตูนภาพยกระดับ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนและ หลังการใช้แบบเรียนการ์ตูนภาพยกระดับ ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบเรียนการ์ตูนภาพยกระดับ มี ประสิทธิภาพ 88.71/86.19 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบเรียน การ์ตูนภาพยกระดับ มีทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับสายสุดา สุขแสง, สุไธลา สะเตาะ, กมลชนก เขต ตะเคียน และอริสรา บุญรัตน์ (2560) วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 6 (อนุบาลในฝัน) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบ

ฝึก ทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 6 (อนุบาลในฝัน) ผลการวิจัยพบว่า 1) วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความในแบบฝึกทักษะชุดที่ 1 ได้คะแนนร้อยละ 91.45 แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 ได้คะแนนร้อยละ 87.70 และแบบฝึก ทักษะชุดที่ 3 ได้คะแนนร้อยละ 88.66 ซึ่งในแต่ละครั้งของแบบทดสอบมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 19 บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 คือ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 แสดงให้เห็นว่าแสดงว่า ชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ใน พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการใช้ชุดฝึกทักษะ ครูควรศึกษาคำชี้แจง และอธิบายขั้นตอนการใช้ให้นักเรียนเข้าใจก่อนเริ่มดำเนินการ
2. ควรมีการจัดเตรียมความพร้อมในด้านเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ สื่อต่างๆ ให้เรียบร้อยและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา สามารถนำแนวคิดที่ได้จากการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ ไปใช้ในการวางแผนการบริหารงานสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาต่างๆ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมอื่นๆ
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมอื่นๆ ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำคัญ เช่น โปรแกรมสำเร็จรูป บทเรียนสำเร็จรูป ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นิทาน เพลง เป็นต้น
3. ควรทำวิจัยเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะ กับนวัตกรรม อื่นๆ นอกเหนือการใช้ชุดฝึกทักษะ เช่น โปรแกรมสำเร็จรูป บทเรียนสำเร็จรูป ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

บรรณานุกรม

- กชกร ธิปัตดี. (2547). ชุดการสอนและชุดฝึก เอกสารประกอบการสอนวิชาการออกแบบและผลิตวัสดุหลักสูตร. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรรณิการ์ บุชบา. (2555). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการแต่งกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารนวัตกรรมการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- นงเยาว์ ทองกำเนิด. (2558). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- นันทนา คำสุข. (2552). วิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรการสอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. 2538. “แนวทางการสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก”. วารสารวิชาการ, 14(121), 53-56.
- ประภาวดี แก่นจันทน์หอม. 2550). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประสาธน์ เถืองเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พันทิพย์ เกื้อเพชร. (2545). ปัญหาการสอนย่อความในระดับอุดมศึกษา สำนักพิมพ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- ภัทรา นิคมานนท์. (2522). การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม.

- มะลิวรรณ เรียมศรี. (2559). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มยุรฉัตร กลิ่นผึ้ง. (2559). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- รัชนี ศรีไพรวรรณ. (2527). การสอนกลุ่มทักษะที่ 1. นนทบุรี: สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช
- โรงเรียนผาสามยอดวิทยาคม. (2561). ผลการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาไทย. เลย: โรงเรียนผาสามยอด วิทยาคม
- วาสนา หาดขุนทด. (2552). การศึกษาผลการใช้แบบเรียนการ์ตูนภาพยกระดับ สำหรับพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วากรณ์ ชื่อสัตย์. (2552). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ขอนแก่น: โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัว
- วิชัย เพ็ชรเรือง. (2531). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พูดภาษาล้าน ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทั่วไป ของโรงเรียนสมุทรพัฒนา สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2534). การเรียนรู้ของผู้เรียนกับการวัดผลประเมินผลการศึกษาจิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการวัด และการประเมินผลการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- สายสุดา สุขแสง และคณะ. (2560). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 6 (อนุบาลในฝัน) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สมชาย รัตนทองคำ. (2545). การพัฒนาการรูปแบบการสอนเพื่อเน้นกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษา กายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: เดอะบุคส์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2528). ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล สามเจริญพานิช